ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻԱՆՁՆԱԳԻՐ

ՀԱՄԱՅՆՔ	ՕՁՈՒՆ
ՄԱՐԶ	ԼՈՌԻ

1.ՊԱՏՄԱԿԱՆԱԿՆԱՐԿ

<<ՀայաստանիՀանրապետությանվարչատարածքայինբաժանմանմասինՀայաստանիՀանրապետությանօրենքումլրացումներևփոփոխություններկատարելումասին>>ՀՀօրենքիհամաձայն՝Օձուն, Ամոջ, Այգեհատ, Արդվի, Արևածագ, Ծաթեր, ԿարմիրԱղեկ, ՀագվիևՄղարթհամայնքներիմիավորմանարդյունքումձևավորվելէՕձունհամայնքը: Օձունհամայնքըբազմաբնակավայրհամայնքէ: Օձունհամայնքիկազմումընդգրկվածբնակավայրերնեն՝Օձուն, Ամոջ, Այգեհատ, Արդվի, Արևածագ, Ծաթեր, ԿարմիրԱղեկ, ՀագվիևՄղարթգյուղերը:
ՀամայնքիկենտրոննէհանդիսանումՕձունգյուղը:
Ստորևներկայացվումէհամառոտտեղեկատվությունհամայնքիկազմումընդգրկվածբնակավայրերիմասին:
ՕՁՈՒՆԳՅՈՒՂ
ԳյուղըգտնվումէԴեբեդիկիրճիձախափնյաբարձրադիրսարավանդիվրա, Ալավերդիքաղաքից 8 կմհարավ-արմեւմուտք: Զբաղվումենկաթնաանասնապահությամբ, կարտոֆիլաբուծությամբ, բանջարաբուծությամբ, հացահատիկի, կերայինկուլտուրաներիմշակությամբ, պտղաբուծությամբ: Ունիերկումիջնակարգդպրոցներ, երկումանկապարտեզերաժշտականդպրոց, մշակույթիտուն, գրադարան, կապիբաժանմունք, բուժամբուլատորիա, շրջանայինհիվանդանոց: Օձուննանունըհիշատակվումէութերորդդարից:
Գյուղումկանբազմաթիվպատմաճարտարապետականհուշարձաններ:
Համայնքիընդհանուրնկարագրություն
ՕձունգյուղըգտնվումէԴեբեդիկիրճիձախափնյաբարձրադիրսարավանդիվրա, Ալավերդիքաղաքից 8 կմհարավ-արեւմուտք: Օձունըհանրապետությանմեծգյուղերիցէ, իսկԼոռումարզիամենամեծգյուղը: ԱյնգտնվումէԵրևանից 170 կմ, իսկմարզկենտրոնՎանաձորից 50 կմհեռավորությանվրա՝ հանրապետությանհյուսիսայինմասում: ՕձունհամայնքըգտնվումէՀ-35՝ Մ-6 –Օձուն - Արևածագ–Հ 24 հանրապետականնշանակությանճանապարհիվրա, Մ-6՝Վանաձոր (M-3 հատմանկետ) Ալավերդի - Վրաստանիսահմանիմիջպետականավտոճանապարհից 5 կմհեռավորությանվրա: Համայնքիմակերեսը 7879,72 հաէ, որիցանտառները՝ 1893հա, գյուղատնտեսականնշանակությանհողերը՝ 5404 հա, այդթվում.
ՀամայնքըգտնվումէԼոռումարզիվարչականտարածքիմեջ:
ՕձունհամայնքիվարչականտարածքիմեջէմտնումնաևԱմոջգյուղը: Օձուննաչքիէընկնումբարենպաստմեղմկլիմայով, որըպայմանավորվածէնրատարածքիմակերևույթիհամեմատաբարոչմեծբարձրությամբ՝ 1000-1100 մծովիմակարդակից:: Ձմռանամենացուրտամիսըհունվարնէ, հունվարյանմիջինջերմաստիճանը-2,00C: Ամռանամենատաքամիսըհուլիսնէ, միջինջերմաստիճանը 19,90C: Տարեկանմիջինջերմաստիճանը 9,30C, մթնոլորտայինտեղումներիմիջինքանակըկազմումէ 553 մմ:ՕձունըՀայաստանիհինագույնբնակավայրերիցէ, աչքիէընկնումպատմականեւճարտարապետականհուշարձաններիառատությամբ. այդմասինենվկայում IV դարումկառուցվածՍ. Աստվածածինեկեղեցին, V դարումկառուցվածԾիրանավորԾաղկավանք, VII դարումկառուցվածՀոռոմայրիվանականհամալիրը, ինչպեսնաեւգյուղիտարբերվայրերումկառուցվածեւտեղադրվածբազմաթիվխաչքարերնումատուռները: ԳյուղումառկաեկեղեցիներըպատկանումենԳուգարացթեմին: ԵկեղեցիներիցՕձունըգործողեկեղեցիէ, ունիերգչախումբ, հոգևորառաջնորդնզբաղվումէնաևերիտասարդներիհոգևորդաստիարակությամբ: Եկեղեցինվերջինտարիներինվերանորոգվելէ:
Ժողովրդագրություն
Համայնքիսոցիալտնտեսականիրավիճակը
Օձունհամայնքիբյուջեն 2015 թվականինհաստատացիկազմելէ 120.999.7 (հարյուրքսանմիլիոնինըհարյուրիննսունինըհազար 700դրամ) :
2015թ. Օձունհամայնքիբյուջեիսեփականեկամուտներըկազմելեն 26.622.3 (քսանվեցմիլիոնվեցհարյուրքսաներկուհազարերեքհարյուր) ՀՀդրամ:
Գյուղիասֆալտապատճանապարհներիտեսակարարկշիռը 25% է, գազիֆիկացվածտներիտեսակարարկշիռը՝ 90%, խմելուջուրունեցողտներինը՝ 95%, ընդհանուրհողատեսքերի 40%-ըոռոգվումեն, հեռախոսակապունեցողընտանիքներիտեսակարկշիռը՝ 100%: Գյուղնապահովվածէխմելուջրով, գազիֆիկացվածէ,

գործումեննհեռախոսկապիբոլորօպերատորները: Գյուղումիրենցծառայություններնենմատուցում Հայփոստը, Էլցանցը, Հայռուսգազարդը:
Օձունհամայնքիգյուղատնտեսականնշանակությանհողերըկազմումեն 5404 հա, որիցվարելահողերը՝1295 հա, խոտհարքները՝ 339 հա, արոտավայրերը՝ 3012 հա, այլհողատեսակները՝ 757 հա: Համայնքումհաշվառվածեն 1450 գյուղացիականտնտեսություններ, որոնցսեփականաշնորհվելէ 1110 հավարելահող, 233 հախոտհարք:
ԳյուղացիականտնտեսություններինոռոգմանջուրըմատակարարումէԼոռիջրանցքՋՕԸ, ընդհանուրհողատեսքերի 40%-ըոռոգվումեն:
Մշակվելենհացահատիկայինկուլտուրաներ՝ 392 հա, միջինբերքատվությունը 3.6 տոննա:
Կարտոֆիլիցանքսըկատարվելէ 41 հա-իվրա, միջինբերքատվությունըմինչև 20 տոննա:
Օձունիկլիմայականպայմաններըհարմարենհատկապեսհացահատիկայինկուլտուրաներիաճեցմանհամար , որիիրագմանռացիոնալկազմակերպմաննպատակովկարելիէկազմակերպելծեթ-օճառիարտադրութուն, վերջինս, բացիավելյալեկամուտապահովելուց, կստեղծիլրացուցիչաշխատատեղեր:
Օձունիբնակիչներիհիմնականզբաղվածությունըանասնապահություննէ, չնայածդրան, գյուղումչենձեւավորվումխոշորֆերմերայինտնտեսություններ:
Համայնքումխոշորեղջերավորանասուններիգլխաքանակը՝ 2179 գլուխ, որիցկովեր՝966, ոչխարներեւայծեր՝316 գլուխ, խոզեր՝791 գլուխ, կան 5279 թեւթռչուն, 483 մեղվաընտանիք: Մեկկովիմիջինկաթնատվությունըտարեկան 1800-2000 լէ, որնարտադրողներնօգտագործումենմեծմասամբսեփականկարիքներիհամար: Ցավոք, այննշանակալիեկամուտչիապահովումգյուղացիներիհամար, քանիորկաթնամթերքիիրացմանխնդիրըլուծվածչէ՝ համայնքըչունիկաթընդունողկամվերամշակողձեռնարկություն:
Նախատեսվումէտնտեսվարողներինաջակցելխոշորեղջերավորանասուններիգլխաքանակիավելացմանդրահիմանվ րակաթիընդունմանևվերամշակմանարտադրամասիհիմնմանհարցում:
Աշխատանքներենտարվումգյուղատնտեսականմթերքներիվերամշակմանևմթերմանոլորտներումենթակառուցվածքնե րիձևավորմանգործում:
Վերջինտարիներինզարգանումէհատապտուղներիաճեցումը , ավելանումենազնվամորումշակատարածությունները: Տենդենցկանաևպտղատուայգիներիքանակիավելացման: Այսառումով , համայնքիհամարիեռանկարայինկլինիսառնարանայինտնտեսություններիձևավորումը, որըլրացուցիչեկամուտկապահովիտնտեսվարողներին, կնպաստիվերոհիշյալճյուղերիզարգացմանը:
2016թ-ին, Կառավարությանհրատապծրագրով, գյուղացիներինտրամադրվելէազոտականպարարտանյութ ՝պարկը 6000դրամով, դիզվառելիք՝ 280դրամով, առվույտիսերմ 1500 դրամով, գարնանացանգարի 130դրամով, եգիպտացորեն՝ 350 դրամով:
Համայնքումայժմգործումէքարիվերամշակման 3 փոքրարտադրամաս, մեկհացիփուռ, ինչպեսնաեւմեկհանգստյանտուն՝ «Օձունպանսիոնատը»:
Վերջինտարիներինգյուղումձեւավորվելէհյուրատնայինբիզնեսը՝ մոտ 10 տուն, որոնքողջտարինծառայություններենմատուցումգյուղայցելողզբոսաշրջիկներին:
Ընտանեկանբիզնեսհայստեսակնընդլայնվելումիտումունի:
Գյուղիգործողշինություններնեն՝համայնքապետարանը, երկուդպրոցները, երկումանկապարտեզները, մշակույթիտունը, արվեստիդպրոցը, բուժամբուլատորիան, փոստըևայլն:
Համայնքումկա 1450 առանձնատուն, մեկհինգհարկանիևմեկերկուհարկանիբազաբնակարանշենքեր:
Համայնքումգործումեներկումանկապարտեզներ: Մանկապարտեզներըվերանորոգվելեն, ձեռքբերվելնորագույնկենցաղայինտեխնիկաեւխոհանոցայինկահույք, սպասք, անկողնայինպարագաներ, մարզականևճանաչողականբնույթիխաղեր: Թիվ 2 մանկապարտեզումկատանիքիվերանորոգման, մահճակալներիձեռքբերմանխնդիր:
Մանկականարվեստիդպրոցըներկայումսգործումէթիվ 1 հանրակրթականդպրոցիմասնաշենքում, որըչնայածընթացիկվերանորոգվածէ, բայցպայմաններըբավարարչեն: Խնդրիլուծմաննպատակով, թիվ 1 մանկապարտեզիերկհարկանիմասնաշենքըհատկացվելէարվեստիդպրոցին, որըվերանորոգվումէԿառավարությանհրատապծրագրով: Արվեստիդպրոցումսովորումենմոտ 120 աշակերտներ, գործումեներաժշտականտարբերգործիքների՝ դաշնամուրի, ջութակիդասարաններեւժողգործիքներ՝շվի, քանոն, նկարչությանեւպարիխմբակներ:
Համայնքումգործումէնաեւերկումիջնակարգդպրոց: Դպրոցներըվերանորոգվածենեւգտնվումենբարվոքվիճակում: Այլէդպրոցներիմարզադահլիճներիեւմարզահրապարակներիվիճակը:
Դպրոցներիվերանորոգմանժամանակմարզադահլիճներըդուրսենմնացելծրագրիցեւխնդիրէառաջացելամբողջությամ բվերանորոգելմարզադահլիճները, ձեռքբերելմարզականգույք: Թիվ 2 միջնակարգդպրոցնունիհնաևջեռուցմանխնդիր:

Համայնքումգործումէմեկբուժամբուլատորիա, որնառաջինբուժօգնությունէցուցաբերումբնակչությանը, իսկհիվանդանոցայինբուժումնիրականացվումէԱլավերդիում: Բուժամբուլատորիանկառուցվելէ 2000թ., բարեկարգէ: Օձունումգոյությունունեցողմշակութայինմիակկառույցըմշակույթիտուննէ: Այնկառուցվելէ 1950թ.-ին, շենքն, ընդանուրառմամբ, բարեկարգվիճակումէ, նախորդտարիներինհամայնքիմիջոցներովկատարվելենկոսմետիկնորոգմանաշխատանքներ: Մշակույթիտանըգործումենպարի, նկարչության, ասմունքի, կարատեիխմբակներ: Մշակույթիտանշենքումգործումէ<<ՕձունիՀայկանուշՂահրամանյանիանվանգրադարան>>ՀՈԱԿ-ը: Համայնքըչունիմարզահամալիր, դպրոցներնանգամչունենմարզադահլիճներ: Գյուղիֆուտբոլիդաշտընույնպեսչիհամապատասխանումպահանջվողչափանիշներին (որակազրկվածէ), որիպատճառովանգամներիանրապետականմրցումներնենարգելված: ԸստՖուտբոլիֆեդերացիայիչափորոշիչների՝դաշտըպետքէունենացանկապատ, հանդերձարան, զուգարանեւդաշտիհարթպաստառ: Համայնքումմարզահամալիրիկառուցումըկաշխուժացնիերիտասարդությանառօրյան :

ԱՄՈՋԳՅՈՒՂ

ԱմոջգյուղըգտնվումէԼոռումարզիհյուսիս-արևելյանբարձրադիրսարահարթիվրա՝Օձունգյուղից 1 կիլոմետրիհյուսիս-արևելք: Գյուղիմասինհիշատակություններգալիսենդեռևս 13-րդդարից: ՍակայնայստեղառաջինբնակիչներըեղելենՄիքայելԼոռւ-Մելիքյանիժառանգները: ՆրանքլինելովՎրաստանիմեծահարուստկալվածատերեր, Ամոջգյուղումկառուցելենամառանոցներ:Հետագայումտեղափոխվելենմշտականբնակության: ԳյուղիինկամայլանվանումներիշարքումիհիշատակվումէԱմվոճ, Ամաջա, Ամորջի: 2017 թվականիհունվարի 1-իդրությամբգյուղիփաստացիբնակչությունըկազմելէ 197 մարդ, որից՝ 0-18 տարեկան 41 մարդ: Վարչականտարածքըկազմումէ 97 հա: ԽորհրդայինկարգերիհաստատումիցհետոԱմոջգյուղըՕձունիգյուղխորհրդիկազմումէեղել: Բնակչությանհիմնականզբաղմունքըանասնապահությունըևհողագործություննէ, կանսեզոնայիննարտագնաաշխատանքիմեկնողներ:

ԱՅԳԵՀԱՏԳՅՈՒՂ

ԳյուղըգտնվումէԱլավերդիքաղաքից 9 կմհարավ-արեւմուտք, մարզկենտրոնիցգտնվումէ 43 կմհեռավորությանվրա: ՏեղակայվածէԱլավերդի-ՍտեփանավանավտոմայրուղուվրաՆախկինումմտելէԹիֆլիսինահանգիԲորչալուիգավառիմ եջեւունեցելէԻգահատ, Իգոկաթ, Իկիատ, Դանուշավանանվանումները: Այգեհատէվերանվանվել 1991 թ-ին: ԳյուղնիրնախկինԻգահատևհետոԱյգեհատանվանումներըիբրստացելէայնպատճառով, որշրջակայքումեղածայգիներըվերջացելեն, հատվել: ԳյուղիցքիչհեռուգտնվումէՔոբայրիվանքը: ԳյուղըտեղադրվածէԴեբեդգետիհովտում, բարձրադիրսարավանդում՝ ծովիմակարդակից 1150մբարձրությանվրա: Կլիմանմերձարեւադարձայինէ, չափավորշոգեւչորայինամառներով, մեղմձմեռներով: Տարեկանթափվումեն 500-600մմթնոլորտայինտեղումներ: Ագրոկլիմայականտեսակետիցընկածէինտենսիվոռոգմանգոտում: 1831 թ-ինգյուղնունեցելէ 88, 1886թ-ին՝ 337, 1922 թ-ին՝ 500, 1959 թ-ին՝ 391, 1970 թ-ին՝ 366, 1979 թ-ին՝ 295 բնակիչ: Ըստազգայինվիճակագրականծառայությանտվյալների 2005 թ-ինհամայնքիբնակչությունըկազմելէ 235 մարդ: Սեռայինկազմումտղամարդիկկազմումեն 43%, կանայք՝ 57%: Ունիդպրոց, գրադարան, բուժկետ, կապիհանգույց: Գյուղատնտեսականհողահանդակներըգրեթեամբողջությամբօգտագործվումենորպեսվարելահողեր՝ կազմելով 281 հա: Գյուղիմասնագիտացմանուղղությունըերկրագործություննէ: Զբաղվումենդաշտավարությամբ, պտղաբուծությամբ (տանձ, խնձոր,սալոր), մշակումեննացահատիկային, կերային, բանջարաբոստանայինկուլտուրաներ: Զբաղվումենխոշորեղջերավորանասնաբուծությամբ, մեղվաբուծությամբ, թռչնաբուծությամբ:

ԱՐԴՎԻԳՅՈՒՂ

ԳյուղըգտնվումէԱլավերդիքաղաքից 9 կմհարավ-արեւմուտք, մարզկենտրոնիցգտնվումէ 45 կմհեռավորությանվրա: ՆախկինումունեցելէԱրդու, Արտվի, Մելիքգյուղ, Մելիքքյանդանվանումները: ՀնումմտելէԳուգարքաշխարհիՏաշիրքգավառիմեջ: ԸստտեղացիներիգյուղնհնումկոչվելէՄելիքգյուղ: ՆորժամանակներումհանդիպումէնաևԱրդուգրությամբ: ՀովհանՕձնեցինիրծննդավայրիցեկելէայստեղ, կառուցելճգնարանեւեկղեցի: Ըստավանդության՝ <<ՕձունիցհեռանալիսնաանիծելէայնեւՄելիքգյուղգալովանվանելէԱռտվի, այսինքն՝ ՄելիքնառաեւՕձունըտվի>>: Գյուղումկաներկուեկեղեցիներ: ԴրանցիցմեկըՀովհանՕձնեցուկառուցածն. Հովհաննեսվանքը (718-728թթ), որըվերակառուցվելէ 17-րդդարում: ԵկեղեցուներսումգտնվումէՀովհաննեսՕձնեցուգերեզմանը: Մյուսըս. Հարությունեկեղեցինէ՝ կառուցված 10-րդդարում: ՎերջինդարերումԱրդվինեղելէԼոռումելիքներիկալվածքները: ԳյուղըտեղադրվածէԴեբեդգետիբարձրադիրձախափնյասարավանդում, անտառապատլեռանստորոտում՝

ծովիմակարդակից 1450մբարձրությանվրա: ԳյուղիմոտգտնվողձորըկոչվումէՎիշապաձոր:
Կլիմանբարեխառնլեռնայինէ, տևական, ցուրտձմեռներով: Ամենատարիհաստատավումէկայունձնածածկույթ:
Ամառներըտաքեն, համեմատաբարխոնավ: Տարեկանթափվումեն 600-700մմմթնոլորտայինտեղումներ:
Ագրոկլիմայականտեսակետիցընկածէմասնակիոռոգմանգոտում:
Ունիսառնորակաղբյուրներ, որոնքօգտագործվումենորպեսխմելուջուր:
Ունիբազմամետաղներիհանքերիառանձինելքեր, որոնքչունենարդյունաբերականնշանակություն:
ԳյուղիբնակչությաննախնիներիմիմասըտեղափոխվելէՂարաբաղիցեւԲերդից: 1970 թ-ինգյուղնունեցելէ 236 բնակիչ:
Ըստազգայինվիճակագրականծառայությանտվյալների 2005 թ-ինհամայնքիբնակչությունըկազմելէ 185 մարդ:
Սեռայինկազմումտղամարդիկկազմումեն 46%, կանայք՝ 54%: Ունիմիջնակարգդպրոց, գրադարան, բուժկետ, կապիհանգույց:
Գյուղատնտեսականհողահանդակներումմեծբաժինունենվարելահողերը (153հա):
Գյուղիմասնագիտացմանուղղությունըանասնապահություննէ: Զբաղվումեններխոշորեղջերավորանասնաբուծությամբ, մեղվաբուծությամբ, թռչնաբուծությամբ: Զբաղվումեննաևդաշտավարությամբ, պտղաբուծությամբ (տանձ, խնձոր, կեռաս), մշակումենբանջարաբոստանային, կերային, հացահատիկայինկուլտուրաներ:

ԱՐԵՎԱԾԱԳԳՅՈՒՂ

ԳյուղըգտնվումէԱլավերդիքաղաքից 14 կմհարավ, մարզկենտրոնիցգտնվումէ 36 կմհեռավորությանվրա:
ՆախկինումունեցելէՂաչաղան, Ուզունլարաօյուն, ՈւզունլարՆերքին, ՈւզունլարՆորանվանումները:
Արեւվածագէվերանվանվել 1976 թ-ին: ԳյուղըտեղադրվածէՁորագետիստորինհոսանքում, սարավանդիվրա՝ ծովիմակարդակից 1270մբարձրությանվրա: Ունիվարդագույնֆելզիտիպաշարներ, որոնքունենարդյունաբերականնշանակություն: Կլիմանբարեխառնլեռնայինէ, տեւական, ցուրտձմեռներով: Ամենատարիհաստատավումէկայունձնածածկույթ: Ամառներըտաքեն, համեմատաբարխոնավ: Տարեկանթափվումեն 600-700մմմթնոլորտայինտեղումներ: Ագրոկլիմայականտեսակետիցընկածէինտենսիվոռոգմանգոտում:
Գյուղիարևմտյանկողմում՝ Ձորագետիձախափին՝ բարձրլեռանվրապապահպանվումեննիինքարաշենաշտարակիհիմքերը, որնունեցելէպաշտպանականնշանակություն:
Բացիայդայստեղհնագիտականպեղումներիժամանակիայտնաբերվելենմ.թ.ա. 11-10-րդդդամբարանադաշտ:
1873 թ-ինգյուղնունեցելէ 209, 1914 թ-ին՝ 550, 1922 թ-ին՝ 532, 1959 թ-ին՝ 1029, 1979 թ-ին՝ 894 հայբնակիչ:
Ըստազգայինվիճակագրականծառայությանտվյալների 2005 թ-ինհամայնքիբնակչությունըկազմելէ 747 մարդ:
Սեռայինկազմումտղամարդիկկազմումեն 47%, կանայք՝ 53%: Ունիդպրոց, գրադարան, ծննդատուն, մանկապարտեզ, կապիհանգույց: Գյուղատնտեսականհողահանդակներըգրեթեամբողջությամբօգտագործվումենորպեսվարելահողեր՝ կազմելով 365հա: Գյուղիմասնագիտացմանուղղությունըերկրագործություննէ: Զբաղվումենդաշտավարությամբ, պտղաբուծությամբ (տանձ, խնձոր, կեռաս), մշակումենհացահատիկային, կերային, բանջարաբոստանայինկուլտուրաներ: Զբաղվումեննաեւխոշորեղջերավորանասնաբուծությամբ, մեղվաբուծությմամբ:

ԾԱԹԵՐԳՅՈՒՂ

Գյուղըհիմնվելէմոտ 150 տարիառաջ: ԱյնգտնվումէԼոռումարզիվարչականտարածքում՝հյուսիսայինմասում:
Մարզկենտրոնիցհեռավորությունը 60 կմէ: Շրջկենտրոնը՝ քաղաքԱլավերդի, որիցգյուղիհեռավորությունըմոտ 22 կմէ:
Գյուղիբարձրությունըծովիմակերևույթից 1260 մէ, հեռավորությունըմոտակաերկաթուղուց՝ 20 կմ:
Գյուղիվարչականտարածքը 685.9 հաէ , որիցբնակելիզանգվածըկազմումէ 27.55 հա:
Գյուղիտարածքըգտնվումէչափավորկլիմայականգոտում, չափավորտաքամառովևչափավորտաքձմեռով:
ԳյուղըտեղակայվածէԼոռվասարահարթում, ռելիեֆըսարահարթայինէ, հյուսիս-արևելյանկողմիցշրջապատվածէլեռներով:
Պատմամշակութայինհուշարձաններըտարբերեննըստկառուցմանժամանակահատվածի. ավելիբազմազանեն 13-14-րդդարերիհուշարձանները: Համայնքնունիմեկմատուռ:
2002թ.-ինՀՀկառավարությանկողմիցհաստատվածպատմությանևմշակույթիհուշարձաններիցանկում՝ Ծաթերիհամայնքումներառվածէ 2 հուշարձանև 5 խաչքար: Գյուղիմասնագիտացմանուղղությունըերկրագործություննէ: Զբաղվումենդաշտավարությամբ, պտղաբուծությամբ (տանձ, խնձոր), մշակումենհացահատիկային, կերային, բանջարաբոստանայինկուլտուրաներ: Զբաղվումեննաեւխոշորեղջերավորանասնաբուծությամբ, մեղվաբուծությմամբ:

ԿԱՐՄԻՐԱՂԵԿԳՅՈՒՂ

ԿարմիրԱղեկի (արեւմտահայերեն՝լավ) գյուղըվերաբնակեցվելէ 1924թ., սակայնգյուղնավելիհինէ, քանենթադրվումէ:Դրավկայություննենհամայնքիտարածքումգտնվող VI-VIIդդբազմաթիվգերեզմանները:Գյուղըգտնվումէմարզիվարչականտարածքիհյուսիս-արեւմտյանմասում, որիընդհանուրտարածքըկազմումէ 4.02 հա, մարզկենտրոնից՝Վանաձորից, 63 կմհեռավորությանվրա:ՄոտակաերկթուղինգտնվումէԱլավերդիքաղաքում, գյուղից 26

կմհեռավորությանվրա:Գյուղիմշակելիհողերըգտնվումենթեքհարթությունների՝թույլթեքեւմիջինթեքլանջերիվրա:Գյուղն ունիլեռնատափաստանայինգոտունբնորոշկլիմա:Տեղումներիմիջինքանակըկազմումէ 550 մմ, որըտարվատարբերեղանակներինեւամիսներինբաշխվումէանհավասարաչափ:Օդիտարեկանկիջինջերմաստիճանըկ ազմումէ +6 աստիճան, հուլիս-օգոստոսամիսներին՝ 20 աստիճան, բացարձակնվազագույնըիասնումէ -20 աստիճանի, իսկբացարձակառավելագույնը՝ +34 աստիճան:Գարնանայինվերջինցրտահարություններըլինումենապրիլամսվավերջինտասնօրյակին, իսկաշնանայինցրտահարությունները՝սեպտեմբերիկեսերին:Գյուղիտարածքումբնականբուսականծածկույթըբաղկաց ածէհացազգատարածքներից, թիթեռածաղկավորբույսերից, թփուտներիցեւանտառայինբույսերից:Գյուղիբնակչությունըհիմնականումզբաղվումէդաշտավարությամբ, ցանվումէհացահատիկ՝ 55 հա, կարտոֆիլ՝ 60 հա:Բացիդրանցիցզբաղվումեննաեւանասնապահությամբ:Անասնապահությանզարգացմանհամարնպաստավորպայմ աններչկան:Գյուղնունիդպրոցգրադարան, ֆուտբոլիդաշտ:

ՀԱԳՎԻԳՅՈՒՂ

ԼոռումարզիՀագվիգյուղըգտնվումէհանրապետությանհյուսիս-արեւելքում, Ալավերդիքաղաքից 15 կմհեռավորությանվրա: Չնայածգյուղըհիմնադրվելէ 17-րդդարում, գյուղումկափոքրիկեկեղեցի, որըկառուցվելէ 12-րդդարում:

Գյուղըգտնվում ՝ ծովիմակերեւույթից 1200 մբարձրությանվրա: Գյուղիկլիմանբարեխառնէ, ձմեռըմեղմ, ամառը՝ զով: Համայնքիհողատարածություններըամբողջովինզրկվածեննոռոգմանջրից, որիպատճառովինարավորչէլիարժեքկազմակերպելգյուղմթերքներիարտադրություն: Բնակչությունըհիմնականումզբաղվումէցորենիեւկարտոֆիլիարտադրությամբ: Հողի բերքատվությունըկախվածէտարվաեղանակներից: Վարելահողերըմեծամասամբդրվածենանասնակերիտակ: Անասնակերներմուծվումէնաեւիարեւանգյուղերից: Անասնապահությամբզբաղվողներըարտադրումենկաթ, միս, ձու, մեղր, բուրդ:

ՄՂԱՐԹԳՅՈՒՂ

ԳյուղըգտնվումէՎիրահայոցլեռնաշղթայիՇեկաղբյուրլեռանհարավայինլանջին, Ալավերդիքաղաքից 23 կմհարավարեւմուտք: Զբաղվումենանասնապահությամբ, հացահատիկի, կերայինկուլտուրաների, կարտոֆիլի, ծխախոտիմշակությամբ: Ունիութամյադպրոց, կուլտուրայիտուն, գրադարան, կապիբաժանմունք, բուժմանկաբարձականկետ: Գյուղումեւշրջակայքումպահպանվելենխաչքարեր (13-14 դդ):

2.ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆՆԿԱՐԱԳԻՐ

ՀամայնքըգտնվումէԴեբեդիկիրճիձախափնյաբարձրադիրսարավանդիվրա, Ալավերդիքաղաքից 8 կմհարավ-արմեւմուտք: Զբաղվումենկաթնաանասնապահությամբ, կարտոֆիլաբուծությամբ, բանջարաբուծությամբ, հացահատիկի, կերայինկուլտուրաներիմշակությամբ, պտղաբուծությամբ: Ունիերկումիջնակարգդպրոցներ, երկումանկապարտեզերաժշտականդպրոց, մշակույթիտուն, գրադարան, կապիբաժանմունք, բուժամբուլատորիա, շրջանայինհրշեջկայան: Օձունանունըհիշատակվումէութերորդդարից:

Գյուղումկանբազմաթիվպատմաճարտարապետականհուշարձաններ:

Համայնքիընդհանուրնկարագրություն

ՕձունգյուղըգտնվումէԴեբեդիկիրճիձախափնյաբարձրադիրսարավանդիվրա, Ալավերդիքաղաքից 8 կմհարավ-արեւմուտք: Օձունըհանրապետությանմեծգյուղերիցէ, իսկԼոռումարզիամենամեծգյուղը: ԱյնգտնվումէԵրևանից 170 կմ, իսկմարզկենտրոնՎանաձորից 50 կմհեռավորությանվրա՝ հանրապետությանհյուսիսայինմասում: ՕձունհամայնքըգտնվումէՀ-35՝ Մ-6 – Օձուն - Արևածագ – Հ 24 հանրապետականնշանակությանճանապարհիվրա, Մ-6՝Վանաձոր (M-3 հատմանկետ) Ալավերդի - Վրաստանիսահմանիմիջպետականավտոճանապարհից 5 կմհեռավորությանվրա: Համայնքիմակերեսը 7879,72 հաէ, որիցանտառները՝ 1893հա, գյուղատնտեսականնշանակությանհողերը՝ 5404 հա, այդթվում. ՀամայնքըգտնվումէԼոռումարզիվարչականտարածքիմեջ:

ԾծունիհամայնքիվարչականտարածքիմեջէմտնումնաևԱմոջգյուղը: Ծծուննաչքիէընկնումբարենպաստմեղմկլիմայով, որըպայմանավորվածէնրատարածքիմակերևույթիհամեմատաբարոչմեծբարձրությամբ՝ 1000-1100 մծովիմակարդակից:: Ձմռանամենացուրտամիսըհունվարնէ, հունվարյանմիջինջերմաստիճանը-2,00C: Ամռանամենատաքամիսըհուլիսնէ, միջինջերմաստիճանը 19,90C: Տարեկանմիջինջերմաստիճանը 9,30C, մթնոլորտայինտեղումներիմիջինքանակըկազմումէ 553 մմ:ԾծունըՀայաստանիհնագույնբնակավայրերիցէ, աչքիէընկնումպատմականնեւճարտարապետականհուշարձաններիառատությամբ. այդմասինենվկայում IV դարումկառուցվածՍ. Աստվածածինեկեղեցին, V դարումկառուցվածԾիրանավորԾաղկավանք, VII դարումկառուցվածՀոռոմայրիվանականհամալիրը, ինչպեսնաեւգյուղիտարբերվայրերումկառուցվածեւտեղադրվածբազմաթիվխաչքարերնումատուռները: ԳյուղումառկաեկեղեցիներըպատկանումենԳուգարացթեմին: ԵկեղեցիներիցԾծունըգործողեկեղեցիէ, ունիերգչախումբ, հոգևորառաջնորդնզբաղվումէնաևերիտասարդներիհոգևորդաստիարակությամբ: Եկեղեցինվերջինտարիներինվերանորոգվելէ:

3.ՀԱՄԱՅՆՔԻԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆՀԱՄԱՌՈՏԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Մթնոլորտայինտեղումներիմիջինտարեկանքանակը (մմ)	553 մմ
Օդիմիջինջերմաստիճանըհունվարին(^{0}C)	-2,00C
Օդիմիջինջերմաստիճանըհուլիսին(^{0}C)	19,90C

4.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Համայնքումընդգրկվածբնակավայրերըևդրանցհեռավորությունըհամայնքիկենտրոնից 1.1) Հագվի 1.2)Ամոջ 1.3)Արդվի 1.4)Այգեհատ 1.5)Արևածագ 1.6)Մղարթ 1.7)Ծաթեր 1.8)ԿարմիրԱղեկ	1.1) 1460մ 1.2)700մ 1.3)3150մ 1.4)2300մ 1.5)3950մ 1.6)4250մ 1.7)3300մ 1.8)3250մ
2.Նախկին(ՀԽՍՀ) վարչականշրջանիանվանումը	Թումանյան
3.Համայնքիհեռավորությունը՝	8կմ
3.1) մայրաքաղաքից (կմ)	170 կմ
3.2) մարզկենտրոնից (կմ)	50 կմ
3.3) պետականսահմանիցուղիղգծով (կմ)	30կմ
3.4) նախկինշրջկենտրոնից(կմ)	8 կմ
3.5) միջպետականնշանակությանավտոճանապարհից (կմ)	5 կմ
3.6) երկաթուղայինկայարանից(առկայությանդեպքում) (կմ)	7կմ
4.Համայնքիբարձրությունըծովիմակերևույթից (մ)	1000-1100 մ

5.Համայնքիվարչականտարածքը (քառ. կմ/հա)	16659.44	հա
6․Սահմանակիցհամայնքներիանվանումները	Լոռիբերդ, Թումանյան.Ալավերդի.	
7.Համայնքապետարանիէլեկտրոնայինփոստիհասցեն	Odzun.lori@mta.gov.am	
8. Համացանքայինպաշտոնականկայքիհասցեն	Odzun.am	
9.Համայնքիղեկավարիհեռախոսահամարը	+37477707038	
10. Համայնքապետարանիհեռախոսահամարը	--------	
11․Համայնքիհեռախոսայինկոդը	0253--------	
12․Համանքումփոստայինբաժանմունքիառկայությունը(այո, ոչ)	Այո	
13.Համայնքապետարանիփոստայինդասիչը	1731	
14.Հաստատվածգլխավորհատակագծիառկայությունը(այո, ոչ)	Ոչ	
15. Քաղաքացիներիսպասարկմանգրասենյակիառկայությունը (այո, ոչ)	Այո	

5.ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆԿԱԶՄԸ

	2018թ.
1. Մշտականբնակչությանթվաքանակը	7986
2. Գրանցվածծնունդներիքանակը	82
2.Մահացությանդեպքերիքանակը	98
3.Ամուսնություններիքանակը	22
4. Ամուսնալուծություններիքանակը	2
5. Տնայինտնտեսություններիթիվը	2202
6. Ընտանեկաննպաստստացողտնայինտնտեսություններիքանակը	95
7. Կենսաթոշակառուներիքանակը	494
8. Հաշմանդամությունունեցողանձանցքանակը	533

6.ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ,ԿՐԹԱԿԱՆ, ՄԱՐԶԱԿԱՆՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2018թ.
1. Գրադարաններիքանակը	7
2. Արվեստիդպրոցներիքանակը	1
3. Երաժշտականդպրոցներիքանակը	1
4. Նախադպրոցականհիմնարկներիքանակը	1 ՆՈՒՀՀՈԱԿ (4 մանկապարտեզ)
5. Հանրակրթականդպրոցներիքանակը	9
6. Նախնականմասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնականհաստատություններիքանակը	----
7. Միջինմասնագիտականուսումնականհաստատություններիքանակը	----
8. Բարձրագույնուսումնականհաստատություններիքանակը	----
9. Մարզադպրոցներիքանակը	----

7.ԲՆԱԿԵԼԻՖՈՆԴ

	2018թ.
1. Համայնքիբնակարանայինֆոնդիընդհանուրմակերեսը(մ²)	5519,74
2. Բազմաբնակարանշենքերիընդհանուրթիվը	5
3. Բնակելիտների (առանձնատների) ընդհանուրթիվը	2017

8.ՀՈՂԱՅԻՆՖՈՆԴԵՎԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

	2018թ.
1.Հողեր, ընդամենը (հա)	16659.44
2.Գյուղատնտեսականնշանակությանհողեր (հա)	10964.34
3.Բնակավայրերիընդհանուրտարածքը(հա)	780.25
4.Խոշորեղջերավորանասուններիգլխաքանակը	4389
6. Մանրեղջերավորանասունների (ոչխարևայծ) գլխաքանակը	2033
7. Խոզերիգլուխաքանակը	1842
8. Գյուղատնտեսականտեխնիկա	
8.1տրակտորներ (քանակը)	88
8.2կոմբայններ (քանակը)	15
9. Գյուղացիականտնտեսություններիթիվը	791

9.ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

1.Էլեկտրականենթակայաններիքանակը	23
2.Համայնքումգազիֆիկացմանառկայությունը (այո, ոչ)	այո
3.Համայնքումաղբավայրիառկայությունը(այո, ոչ)	ոչ
4.Գերեզմանատանառկայությունըհամայնքում (այո, ոչ)	այո
5. Համայնքայինենթակայությանճանապարհներիընդհանուրերկարությունը (կմ)	1107 45
6. Կոմունալճանապարհաշինականտեխնիկայիառկայությունը	------ -
6.1 Ինքնաթափբեռնատարմեքենաներիքանակը	47
6.2 Էքսկավատորներիքանակը	7
6.3 Թրթուռավորտրակտորներիքանակը	50
6.4 Գրեյդերներիքանակը	------
6.5 քանակը	------
6.6 Աղբատարմեքենաներիքանակը	2
6.7 Բազմաֆունկցիոնալկոմունալմեքենաներիքանակը	------
6.8 Վակումայինփոշեկուլմեքենաներիքանակը	------ -
6.9 Ավտոաշտարակներիքանակը	------ -

7. Համայնքիտարածքովանցնողմիջպետականևհանրապետականնշանակությանավտոճանապարհներիընդհանուրերկարությունը (կմ)	53
8. Համայնքիտարածքումգործողառևտրայինբանկերիմասնաճյուղերիառկայությունը(այո, ոչ)ևդրանցքանակը	ոչ
9. Ներհամայնքայիններթուղիներիառկայությունը(այո, ոչ)	այո

10.ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

Համայնքիվարչականբյուջեիեկամուտներ (հազ. դրամ)

	Ընդունվածբյուջե	**Փաստացի**
1.Ընդամենըեկամուտներ	188206,8	188115,036
2. Հարկայինեկամուտներ, ընդամենըայդթվում՝	47489,9	46800,777
2.1 հողիհարկ	29500,0	29934,648
2.2 գույքահարկ	17989,9	16866,129
3. Պաշտոնականտրանսֆերտներ, ընդամենը	128296,9	128238,556
3.1 դոտացիա	126663,3	12660,7
3.2 սուբվենցիա	1663,6	1575,256
4.Մուտքերհողիօտարումից	68825,8	78215,4

Համայնքիվարչականբյուջերիծախսեր(հազ. դրամ)

	Ընդունվածբյուջե	**Փաստացի**
1. Ընդամենըծախսեր	188206,8	183376,652

Համայնքիֆոնդայինբյուջերիեկամուտները(հազ. դրամ)

	Ընդունվածբյուջե	**Փաստացի**
1. Ընդամենըֆոնդայինբյուջեիեկամուտներ	31057,0	28897,0

Ֆոնդայինբյուջեիծախսեր(հազ. դրամ)

	Ընդունվածբյուջե	**Փաստացի**
1. Ընդամենըծախսեր	41651,0	74255,0

11.ՏԵՂԱԿԱՆԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

1.Համայնքապետարանիաշխատողներիթվաքանակը, մարդ	38
որից՝ 1.1 համայնքայինծառայողներ	21
2. Ապարատիպահպանմանծախսերը, ընդամենը (հազ. դրամ)	67724,558
3. Ավագանուանդամներիթվաքանակը	11

12. ՀԱՄԱՅՆՔԻՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հիմնախնդիրը	Ակնկալվողլուծումը
Ներհամայնքային փողոցների շուրջ 10 կմ ասֆալտապատման անհրաժեշտություն,	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Մղարթ բնակավայրում խմելու ջրի ներքին ցանցի կառուցում՝ շուրջօրյա ջրամատակարարման անհրաժեշտություն	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Օձունի <<Մանկական արվեստի դպրոց>> ՀՈԱԿ-ի համար գույքի ձեռքբերում	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Հ ամ այ ն ք ի բ ն ակ ավ այ ր ե ր ի փո ղ ո ց ն ե ր ի լ ո ւ ս ավ ո ր ո ւ թ յ ան հ ամ ակ ար գ ե ր ի կ առ ո ւ ց ո ւ մ	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Համայնքի բնակավայրերի ոռոգման ներքին ցանցի կառուցում, առկա ցանցի նորոգում	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Հագվի բնակավայրում նախակրթարանի հիմնում	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Ամոջ բնակավայրիխմելու ջրագծի ներքին ցանցի կառուցում	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների
Օ ձ ո ւ ն բ ն ակ ավ այ ր ո ւ մ ֆ ո ւ տբ ո լ ի մ ար զ ադ աշ տի կ առ ո ւ ց ո ւ մ	Համայնքի բյուջե, պետական բյուջե միջազգայինկազմակերպություններիևանհատների